

ଏହା କ'ଣ କରିଥାଏ

Rhizoctoria solani ଦ୍ଵାରା ବ୍ୟାପୁଥିବା ଏକ କବକ ଜନିତ ରୋଗ ହେଉଛି ଆଜ୍ଞାତ ପୋଡ଼ା ରୋଗ । ଆକ୍ରାନ୍ତ ପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଶୀଘ୍ର ପାକଳ ହୋଇ ମରିଯାଏ । ଛୋଟ ପିଲଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇଥାଏ । ଫଳରେ ଏହି ରୋଗଦ୍ଵାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ଗଛର ପତ୍ର ସଂଖ୍ୟା ଓ ପତ୍ରର ଆକାର ବହୁ ମାତ୍ରାରେ କମିଯାଇଥାଏ । ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ପତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ ହ୍ରାସ, ପତ୍ର ଶୀଘ୍ର ବୁଡ଼ା ହୋଇ ମରିଯିବା ଏବଂ ଛୋଟ ଅବସ୍ଥାରେ ପିଲ ମରିଯିବା ଯୋଗୁଁ ଫସଲ ଅମଳ ହ୍ରାସ ପାଇଥାଏ ।

ଏହା କାହିଁକି ଓ କେଉଁଠି ହୋଇଥାଏ

ଅଧିକ ତାପମାତ୍ରା (୨୮-୩୨° ସେଲସିୟସ୍), ଅଧିକ ଯବକ୍ଷାରଜାନ ସାର ବ୍ୟବହାର ଓ ଫସଲ କୀଆରୀରେ ୮୫-୧୦୦% ଆପେକ୍ଷିକ ଆର୍ଦ୍ରତା ରହିଲେ ଆଜ୍ଞାତ ପୋଡ଼ା ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ଷା ଋତୁରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲରେ ପତ୍ରାଜ୍ଞାତ ରୋଗ ହେବାର ଅଧିକ ଆଶଙ୍କା ଥାଏ । ଅଧିକ ବିହନ ବୃଣାଯିବା ବା ଅଧିକ ବହଳିଆ ଗଛ ରହିବା, ଗଛ ଘଣ୍ଟିହବା, ମାଟିରେ ରୋଗ ଜୀବାଣୁ ରହିଥିବା, ଜଳରେ କବକ ଭାସି ବୁଲିବା ଏବଂ ଅଧିକ ଅମଳକ୍ଷମ ବିହନ କିମ୍ବା ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁଁ ରୋଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥାଏ ।

ପତ୍ରରେ ଦାଗ

ଜମିରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଫସଲ

କିପରି ବିହ୍ନଟ କରାଯିବ

ସାଧାରଣତଃ ପିଲ ହେବାଠାରୁ କ୍ଷୀର ଢେଙ୍କିବା ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧାନ ଫସଲରେ ଏହି ରୋଗର ଲକ୍ଷଣମାନ ଦେଖାଯାଇଥାଏ ।

- ଅଣ୍ଟାକୃତି ବା ଲମ୍ବଳିଆ ସବୁଜ ଧୁସର ରଙ୍ଗର ଦାଗ, ସାଧାରଣତଃ ଆଜ୍ଞାତ ଉପରେ ୧-୩ ସେ.ମି. ଲମ୍ବର ଦାଗ, ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ମାଟି ସ୍ତରର ଠିକ୍ ଉପରେ ବା ପାରମ୍ପରିକ ଜଳମଗ୍ନ ଅବସ୍ଥାରେ ଚାଷ କରାଯାଉଥିବା ଧାନ ଫସଲରେ ଜଳ ସ୍ତର ଉପରେ
- ଅନୁକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ପାଣି ଦାଗଗୁଡ଼ିକର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ପତ୍ରାଜ୍ଞାତର ଉପରି ଭାଗ, ପତ୍ର ଓ ନିକଟସ୍ଥ ବୁଦାର ପିଲମାନଙ୍କୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କରିଥାଏ ।
- ପତ୍ର ଉପରେ ଦାଗଗୁଡ଼ିକ ଅନିୟମିତ ଭାବରେ ଦେଖାଯାଏ । ଏଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ଦିନର ହେଲେ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଧାର ସହିତ ଧୁସର-ଧଳା ରଙ୍ଗର କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇଥାଏ ।
- ଉପଗ୍ରାସ୍ତମଣ୍ଡଳୀୟ ପରିବେଶରେ କବକ (ଝିମ୍ବରକ୍ଳବୁସ୍ତବ) ଦ୍ଵାରା ରୋଗ ବ୍ୟାପିଥାଏ (ଗୋଟିଏ ରୋଗାକ୍ରାନ୍ତ ଗଛରେ ବର୍ଗମିଟର ପିଛା ୨୦ ଲକ୍ଷ କବକ ଥାଏ) । ଗ୍ରାସ୍ତ ମଣ୍ଡଳୀୟ ପରିବେଶରେ କବକ ଦ୍ଵାରା ରୋଗ ସୃଷ୍ଟି ହେବାରେ ନିଶ୍ଚିତତା ନଥାଏ । କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି କବକ ବାୟୁ ଦ୍ଵାରା ସଂକ୍ରମିତ ହେଉଥିବା ରେଣୁ ସୃଷ୍ଟି କରେ ନାହିଁ । ଭୂମିର ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ହାଇଫାର ଗତି ଦ୍ଵାରା ରୋଗ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥାଏ ।

ଆଜ୍ଞାତ ପୋଡ଼ା ରୋଗର ଲକ୍ଷଣ କାଷ୍ଠ ସତ୍ତ୍ଵ ରୋଗ ଓ କାଷ୍ଠ ବିନ୍ଧା ପୋକର ଲକ୍ଷଣ ପରି ଦେଖାଯାଏ । ଏହି ରୋଗ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚିତ ହେବା ପାଇଁ ପତ୍ରାଜ୍ଞାତ ଉପରେ ଅନିୟମିତ ଭାବେ ପାଣିଦାଗ ଥିବାର ଦେଖିବା (ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପାଣିଦାଗରୁ ସବୁଜ ଧୁସର ଏବଂ ପରେ ଧୁସର ଧଳା ଦାଗ ସହିତ ବାଦାମୀ ରଙ୍ଗର ଧାର ଆଇ) । ଗଛରେ କବକର (ଝିମ୍ବରକ୍ଳବୁସ୍ତବ) ଉପସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ନଜର କରନ୍ତୁ ।

କିପରି ପରିଚାଳନା କରାଯିବ

ଆଜ୍ଞାତ ପୋଡ଼ାରୋଗ ସଂକ୍ରମଣ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ନିମ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରେ :

- ଅନୁମୋଦିତ ପରିମାଣର ସୁଷମ ସାର ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ
- ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପରିମାଣରେ ଗଛ ସଂଖ୍ୟା ରଖନ୍ତୁ
- କିଆରୀକୁ ପରିଷ୍କାର ରଖନ୍ତୁ । ଅନାବନା ଘାସ ଦମନ କରନ୍ତୁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପରିଚାଳନା ପଦ୍ଧତି ହେଲା :

- ଆଜ୍ଞାତ ପୋଡ଼ା ରୋଗ ନ ବ୍ୟାପିବା ପାଇଁ ଧାନ କିଆରୀରୁ ଫସଲ ଅମଳ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଜଳ ନିଷ୍କାସନ କରନ୍ତୁ ।
- ବିହନ ବିଶୋଧନ ପାଇଁ କବକନାଶକ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ।
- ବିହନ ପରିମାଣ ହ୍ରାସ ଓ ଗଛ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦୂରତା ରକ୍ଷା କରି ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଗଛସଂଖ୍ୟା ରଖନ୍ତୁ ।
- ପ୍ରତି କିଲୋଗ୍ରାମ ବିହନ ସହିତ ୨ ଗ୍ରାମ କାର୍ବେଣ୍ଡାଜିମ ୫୦ % ସେଡିଟ ଗୁଣ୍ଡ ମିଶାଇ ବିହନ ବିଶୋଧନ କରନ୍ତୁ । ପ୍ରତି ଲିଟର ପାଣି ସହିତ ୨ ମି.ଲି. ହେକ୍ସାକୋନାଜଲ ୫% ଲସି ବା ୩ ମି.ଲି. ଭାଲିଡ଼ାମାକ୍ସିଡିନ ୩୦% ଏଲ ଅଥବା ପ୍ରତି ୧୦ ଲିଟର ପାଣି ସହିତ ୬ ମି.ଲି. ଫୁଜିଲାଇଲ ୪୦% ଲସି ମିଶାଇ ଫସଲରେ ସ୍ତେଷ କରନ୍ତୁ ।

ଅଧିକ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଦେଖନ୍ତୁ :

ଧାନ ଫସଲ ପଦ୍ଧତି ଆଧାରିତ ଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର www.rkbodisha.in

ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଆଧାରିତ ଫସଲ ପଦ୍ଧତିର ଉତ୍ପାଦିକତା ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷକଙ୍କ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି

Website: www.rkbodisha.in , Email: contact@rkbodisha.in

